

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 65

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 26. 11.

2007

- Forma žádosti správních orgánů, kterými od jiných správních orgánů vyžadují podklady, informace či výpisy z evidencí důležité pro účely řízení

Žádosti správních orgánů, kterými od jiných správních orgánů vyžadují podklady, informace či výpisy z evidencí důležité pro účely řízení, nemají formu usnesení (ani jinou zákonnou formu pro rozhodnutí), neboť se v těchto případech nejedná o dožádání ve smyslu § 13 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Žádosti budou vyřizovány v souladu s § 8 odst. 2 správního řádu.

Odůvodnění:

Odbor všeobecné správy Ministerstva vnitra se obrátil na poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu s dotazem, jakou povahu mají žádosti správních orgánů, kterými od jiných správních orgánů vyžadují podklady, informace či výpisy z evidencí důležité pro účely řízení. Konkrétní dotaz se týkal formy žádosti krajských úřadů o poskytnutí výpisu z evidence osob, které pozbyly nebo nabyly státní občanství České republiky, tedy zda je v evidenci zapsána osoba, která žádá osvědčení či potvrzení o státním občanství.

Na základě ustanovení § 20 odst. 1 písm. c) zákona č. 40/1993 Sb., o nabytí a pozbytí státního občanství České republiky, se státní občanství České republiky prokazuje osvědčením, popřípadě potvrzením o státním občanství České republiky. Toto osvědčení vydává úřad příslušný podle místa trvalého pobytu osoby, o jejíž státní občanství se jedná (viz § 20 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb.), jímž je na základě § 6 odst. 7 zákona č. 40/1993 Sb. krajský úřad, v hlavním městě Praze úřad městské části určený Statutem hlavního města Prahy, ve městech Brno, Ostrava a Plzeň magistrát těchto měst (dále jen „krajský úřad“).

Podle § 24 zákona č. 40/1993 Sb. provádí ve sporných případech zjišťování státního občanství České republiky krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu. Posléze vystaví fyzické osobě potvrzení o výsledku provedeného zjištění. Je-li to třeba k uplatnění práv fyzické osoby, do potvrzení uvede, kdy, popřípadě na základě jakých ustanovení fyzická osoba státní občanství České republiky nabyla nebo pozbyla.

Za tímto účelem krajské úřady v rámci zjišťování skutkového stavu věci (viz § 3 a 52 správního řádu) žádají Ministerstvo vnitra o údaje z evidence osob, které pozbyly či nabyly státní občanství. Ústřední evidenci fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství České republiky, vede Ministerstvo vnitra, a to na základě § 23 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb. Obdobně podle § 3 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), je evidence obyvatel vedena v informačním systému evidence obyvatel, jehož správcem je Ministerstvo vnitra; v informačním systému o občanech se vede mimo jiné údaj o státním občanství (viz odstavec 3 písm. f) uvedeného ustanovení).

Některé krajské úřady žádají Ministerstvo vnitra o údaje z evidence usnesením, tedy podle ustanovení § 13 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Jiné krajské úřady pak zasílají Ministerstvu vnitra neformální dopis s žádostí o poskytnutí údajů, zda je v evidenci osob, které pozbyly nebo nabyly státní občanství České republiky, zapsána osoba, která žádá osvědčení či potvrzení o státním občanství.

Ustanovení § 13 odst. 1 správního řádu stanoví, že příslušný správní orgán může usnesením dožádat podřízený nebo nadřízený správní orgán anebo jiný věcně příslušný správní orgán o provedení úkonu, který by sám mohl provést jen s obtížemi nebo s neúčelnými náklady anebo který by nemohl provést vůbec. Toto ustanovení je možné aplikovat nejen na řízení podle části II a III správního řádu, tedy na řízení jehož účelem je vydání rozhodnutí, nýbrž je možné jej použít i při postupech správních orgánů podle části čtvrté správního řádu; tj. rovněž při postupu, kdy krajský úřad vydává osvědčení, popř. potvrzení o státním občanství České republiky (ve smyslu § 154 správního řádu se bude § 13 aplikovat obdobně).

Podle názoru poradního sboru by se podle § 13 správního řádu postupovat v předmětném případě nemělo, neboť v případě poskytování údajů z evidence fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství, se již z povahy věci nejedná o úkon ve smyslu § 13 odst. 1 správního řádu. Ministerstvo vnitra fakticky žádný úkon, který by jinak prováděl krajský úřad, nečiní, neboť poskytuje, na základě zákonem stanovené kompetence, údaj z evidence obyvatel, který by krajský úřad (resp. oprávněná úřední osoba – viz § 15 odst. 2 správního řádu) sám poskytnout nemohl. Poskytnutí údaje z evidence obyvatel je kompetencí Ministerstva vnitra – viz § 23 odst. 2 zákona č. 40/1993 Sb.

V případě poskytování údajů z evidence fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství, se tedy jedná o „úkon“, který by krajský úřad učinit nemohl, neboť celostátní evidenci vede Ministerstvo vnitra a ustanovení o dožádání podle správního řádu na takovéto případy nedopadají. Dožádat by bylo možné pouze úkon, který by obecně správní orgán provést mohl, ovšem za daných konkrétních podmínek by jej mohl provést jen s obtížemi nebo s neúčelnými náklady anebo by jej nemohl provést vůbec. Opatřování údajů z celostátní evidence fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství, není v působnosti krajských úřadů, nejedná se tudíž pouze o konkrétní nemožnost úkon provést, což je smyslem možnosti aplikace § 13 správního řádu.

Na základě výše uvedeného dospěl poradní sbor k závěru, že by údaje z evidence fyzických osob, které nabyly nebo pozbyly státní občanství, měly být

poskytovány na základě neformální žádosti krajských úřadů, která nebude mít formu usnesení ani jinou zákonem předpokládanou formu rozhodnutí. Na základě této neformální žádosti budou předmětné údaje Ministerstvem vnitra krajským úřadům, v zájmu dobré správy, tedy v souladu s § 8 odst. 2 správního řádu, poskytnuty.